

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

02.04.2019 № 5449/0/2-19/54

На № 1902281 від 28.02.2019

**Народному депутату України
Вілкулі О. Ю.**

Про відновлення права жінок на
достроковий вихід на пенсію

Шановний Олександрі Юрійовичу!

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством фінансів і Пенсійним фондом України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В. Б. від 18.03.2019 № 8181/1/1-19 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 01.03.2019, стосовно відновлення права жінок на достроковий вихід на пенсію та повідомляє.

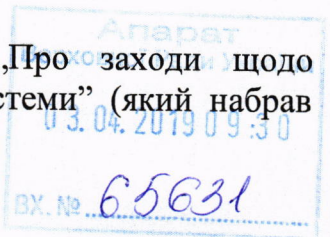
В Україні діє солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, яка базується на засадах рівноправності застрахованих осіб щодо отримання пенсійних виплат і виконання обов'язків стосовно сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, диференціації розмірів пенсій залежно від тривалості страхового стажу та розміру заробітної плати (доходу).

Стан пенсійної системи та перспективи її розвитку великою мірою визначаються демографічною ситуацією. Для України, як і для більшості країн світу, головною демографічною тенденцією ХХІ століття є старіння населення, що виявляється у збільшенні частки осіб похилого віку, особливо – у зміні співвідношень між чисельністю поколінь.

Як показують наукові дослідження, очікувана тривалість життя для чоловіків в Україні після досягнення 60-річного віку становить 14 років, що наближається до показника інших країн. Тривалість життя жінок після досягнення 55-річного віку становить 25 років, що є чи не найвищим показником тривалості життя на пенсії серед європейських країн (Великобританія – 23 роки, Німеччина – 20,7 року, Угорщина – 22,6 року).

Також існує розрив між розмірами пенсій жінок і чоловіків. Для жінок встановлено нижчу межу працездатного віку, меншу тривалість стажу, заробітна плата жінок у середньому на 30 відсотків нижча, ніж у чоловіків. Нижча межа пенсійного віку та, відповідно, менша тривалість стажу зумовлюють істотно нижчий розмір пенсії, а також більший ризик бідності жінок після досягнення пенсійного віку.

Законом України від 08.07.2011 № 3668-VI „Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи” (який набрав

чинності 01.10.2011) внесено зміни до Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (далі – Закон № 1058), згідно з якими, зокрема, підвищено пенсійний вік для жінок із 55 до 60 років (на 6 місяців щороку – до квітня 2021 року).

Підвищення пенсійного віку для жінок супроводжувалось підвищенням пенсії на 2,5 відсотка за кожні шість місяців пізнішого виходу на пенсію починаючи з 55 років до досягнення 60-річного віку.

Разом з тим було передбачено право дострокового виходу на пенсію після досягнення 55-річного віку для жінок, звільнених з роботи, за наявності не менше ніж 30 років страхового стажу зі зменшенням розміру пенсії на 0,5 відсотка за кожен повний чи неповний місяць дострокового виходу на пенсію. Цю норму було введено на перехідний період (5 років), до 01.01.2015.

Треба зазначити, що із загальної чисельності жінок, яким було призначено пенсію у період із 2011-го до 2015 року, лише 2 відсотки становили ті, що скористалися правом дострокового виходу на пенсію. Це призвело до значного зменшення розміру пенсії за віком, яке застосовувалося протягом усього періоду отримання пенсії.

Питання відновлення права жінок на достроковий вихід на пенсію (в 55 років) за наявності страхового стажу не менше ніж 30 років розглядалося Верховною Радою України, проте відповідного рішення не було прийнято.

З метою поліпшення пенсійного забезпечення всіх категорій пенсіонерів та зменшення диспропорцій у розмірах пенсійних виплат осіб, які вийшли на пенсію в різні роки, Верховною Радою України прийнято Закон „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій” від 03.10.2017 № 2148-VIII (далі – Закон № 2148), який передбачає комплекс заходів щодо удосконалення чинної солідарної системи, зокрема:

осучаснення пенсії з урахуванням показника заробітної плати 3 764,40 гривні;

встановлення з 01.01.2018 гнучких умов виходу на пенсію залежно від тривалості страхового стажу;

встановлення мінімального розміру пенсії за віком для осіб, у яких тривалість страхового стажу становить 30/35 років, у розмірі 40 % мінімальної заробітної плати після досягнення віку 65 років;

збереження права на пільговий вихід на пенсію для матерів, які виховали 5 дітей, для осіб з інвалідністю з дитинства, військових – учасників бойових дій, ліліпутів і диспропорційних карликів, осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

зміна порядку застосування зменшення розміру пенсії за віком для жінок, які скористались правом виходу на пенсію після 55 років, а саме скасування зменшення розміру пенсії після досягнення ними віку, який перевищує вік, передбачений частиною першою статті 26 Закону № 1058.

Також Законом № 2148 запроваджено норму щодо призначення пенсій незалежно від віку особам, у яких страховий стаж становить 40 і більше календарних років починаючи з 01.01.2028.

Внесені до законодавства зміни спрямовані на підвищення рівня пенсійного забезпечення громадян, запровадження єдиних і справедливих підходів для обчислення пенсій, створення умов для фінансової стійкості

Пенсійного фонду України, підвищення прихильності до солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування з метою стимулювання легалізації заробітної плати та зайнятості серед працюючого населення.

Постановою Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 124 „Питання проведення індексації пенсій у 2019 році” затверджено Порядок проведення перерахунку пенсій відповідно до частини другої статті 42 Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” (далі – Порядок). Також зазначеною постановою Кабінету Міністрів України визначено, що з 01.03.2019 перерахунок пенсій згідно з Порядком проводиться із застосуванням коефіцієнта збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, в розмірі 1,17.

Водночас Мінсоцполітики опрацьовує проект Закону України „Про внесення змін до деяких законів України щодо дострокового виходу на пенсію” з метою поновлення права дострокового виходу на пенсію за віком особам, трудовий договір з якими розірвано за півтора року до досягнення пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону № 1058.

З повагою

Міністр

А. Рева

